

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie skazanego J. K. i in.

po rozpoznaniu

w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 29 lipca 2024 r.

wniosków obrońców skazanych J. K., R. V., B. K., Ł. P., G. J.

o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 17 listopada 2022 r. sygn. akt II AKa 19/21,

zmieniającego w części wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 19 grudnia 2019 r. sygn. akt III K 61/16,

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wnioski złożone zarówno przez adw. A. K. obrońcę skazanych J. K., B. K., Ł. P., G. J., adw. P. D. obrońcę J. K., jak i r.pr. K. K. obrońcę R. V. o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacjami wyroku, nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Wprawdzie przepis ten nie wskazuje przesłanek, których zaistnienie warunkowałoby wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, to jednak stwierdzić trzeba, że stanowi on odstępstwo od reguły wyrażonej w

art. 9 § 2 k.k.w., według której orzeczenie staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia. Nie może być zatem wątpliwości, że decyzja o skorzystaniu z instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia musi być poparta wyjątkowymi okolicznościami, które jednoznacznie wskazują, iż wykonanie wyroku przed rozpoznaniem kasacji mogłoby spowodować dla skazanego poważne i nieodwracalne skutki, wtedy gdy istnieje realne ryzyko poniesienia przez skazanego dolegliwości wynikającej z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinien doznać wobec zasadności wniesionej kasacji (por. np. postanowienia SN: z dnia 22 listopada 2021 r., I KK 156/21; z dnia 19 października 2021 r., III KK 375/21).

W realiach tej sprawy nie sposób obecnie stwierdzić, że zachodzą podstawy do zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Przeprowadzona na tym etapie wstępna kontrola sygnalizowanych w kasacji uchybień jakich w postępowaniu odwoławczym dopuścić się miał sąd drugiej instancji, nie pozwala na stwierdzenie wysokiego prawdopodobieństwa ich uwzględnienia. W przedmiotowej sprawie obrońcy skazanych G. J., B. K., Ł. P. i J. K. wnosząc swoje kasacje wskazali m.in. na zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegający na nienależytej obsadzie sądu odwoławczego w składzie którego zasiadali sędziowie J. G. i M. S. powołani na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na podstawie uchwał Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. i zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), przy czym w przypadku sędziego J. G. (kasacja adw. A. K.) także powołania go na urząd sędziego Sądu Rejonowego przez Radę Państwa PRL w dniu 1 lutego 1987 r., co skutkuje uznaniem, że skład orzekający nie stanowił niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC i to niezależnie od tego czy swoim zachowaniem sędziowie ci dali wyraz uzależnienia od władzy wykonawczej, a także niezależnie od tego czy w procesie nominacji ocena ich walorów merytorycznych nie budziła zastrzeżeń (tak adw. T. R.).

W tym miejscu trzeba przypomnieć, że zarówno w uchwale połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), jak i w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22) wyraźnie wskazano, że sam fakt orzekania sędziego sądu powszechnego, który uzyskał nominację w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. nie stanowi samo w sobie uchybienia kwalifikowanego z art.

439 § 1 pkt 2 k.p.k., koniecznym jest bowiem dokonanie oceny powołania tego sędziego w okolicznościach określonej sprawy.

Tymczasem w tej sprawie skarżący nie wskazali na żadne konkretne okoliczności dotyczące wymienionych sędziów, którzy swój awans uzyskali w takim właśnie trybie. Warto też zauważyć, że żadna ze stron do momentu wniesienia kasacji, nie zgłaszała zastrzeżeń co do składu sądu orzekającego, choć ten był im znany co najmniej w dniu rozprawy odwoławczej 27 września 2022 r., a znane już wówczas powinny być też okoliczności wynikające z orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 16 i 29 września 2021 r. (I KZ 29/21, V KZ 47/21), a zwłaszcza z postanowienia wydanego w dniu 9 marca 2022 r. (I KZP 13/21), w którym wskazywano przecież możliwe działania stron procesowych. Gdyby taki wniosek został złożony i negatywnie rozstrzygnięty przez skład sądu, w którym zasiadałby sędzia o takim samym statusie formalnym w zakresie powołania, w odniesieniu, do którego wniosek o wyłączenie złożono, to jawiłaby się możliwość zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (por. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2 /22).

Sąd Najwyższy po zapoznaniu się z zarzutami naruszenia art. 439 §1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k oraz 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 79 § 2 k.p.k. sformułowanymi w kasacji obrońcy skazanego R. V., stwierdził, że także i w tym wypadku brak jest pewności co do uchybień sygnalizowanych w kasacji obrońcy. Nie jest przecież tak, że już tylko sam fakt podniesienia zarzutu odnoszącego się do wystąpienia kwalifikowanej wady prawnej stanowi podstawę do wstrzymania wykonania zaskarżonego wyroku. Podobnie jak przy innych zarzutach, tak i w odniesieniu do zarzutu sugerującego wystąpienie uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k., należy wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być niemal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2021 r., IV KK 103/21. Taka sytuacja w tej sprawie nie zaistniała, a wskazywana przez skarżących możliwość zaistnienia rażących naruszeń prawa, o których wcześniej była mowa, wymaga pogłębionej analizy na rozprawie kasacyjnej.

Powyższe prowadzi do konkluzji, że prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionych kasacji nie jest na chwilę obecną na tyle wysokie, by stanowiło wystarczającą podstawę do skorzystania z instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

[J.I.]

[ms]